

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie za rok 2016

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi liczyło **1389 członków**. Celem jego działalności jest otaczanie osób niewidomych i ociemniałych wszechstronną opieką w zaspokajaniu ich potrzeb edukacyjno-wychowawczych, rehabilitacyjnych, socjalnych i religijnych. Realizację tych celów dokumentuje działalność placówek, które działają w ramach Towarzystwa.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Laskach, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rabce Zdroju oraz Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka Niewidomego i Przedszkole dla Dzieci Niewidomych w Gdańsku Sobieszewie

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w placówkach edukacyjnych w ramach Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Rabce Zdroju, Laskach i Gdańsku Sobieszewie przebywało **239** uczniów, w tym w przedszkolach: 21, w szkołach podstawowych: 88, w gimnazjach: 53, szkołach ponadgimnazjalnych: 77. Ponadto Wczesnym Wspomaganiem Rozwoju objętych było 145 dzieci.

We wszystkich naszych placówkach edukacyjnych realizowane są obowiązkowe zajęcia wynikające z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania, zdobywają wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla danego etapu edukacyjnego. Wszyscy pedagogiczni pracownicy Ośrodków mają tyflogiczne przygotowanie wraz ze specjalistycznym, bądź przedmiotowym odpowiednim do prowadzonych zajęć. Dzieci przyjmowane są do placówek na podstawie opinii bądź orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dla każdego przyjętego dziecka tworzony jest indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, obejmujący odpowiednią do potrzeb dziecka liczbę zajęć terapeutycznych i rewalidacyjnych, wśród nich: orientacja przestrzenna, terapia widzenia, integracja sensoryczna, rehabilitacja ruchowa, hipoterapia, dogoterapia, nauka gry na instrumentach, muzykoterapia, zajęcia logopedyczne, zajęcia z psychologiem oraz zajęcia grupowe, typu: rytmika, pływalnia i inne odpowiednio do potrzeb dzieci. Uczniowie naszych szkół na okres nauki mają możliwość zamieszkania w internatach. I tak w grudniu 2016 roku w naszych internatach: w Rabce Zdroju (29) i Laskach (154) mieszkało 183 uczniów, 56 dojeżdżało do naszych szkół z domów rodzinnych.

W ramach Ośrodka w Laskach działają również: Szkoła Muzyczna I stopnia, dom dziecka, dział tyflogologii, biblioteka, dział wydawniczy.

I. Dział Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego obejmuje swoją opieką w Laskach 42 dzieci, w Gdańsku Sobieszewie 97 dzieci, a w Rabce Zdroju 5 dzieci. Zajęcia realizowane są podczas tygodniowych turnusów, indywidualnych zajęć rozplanowanych w ciągu tygodnia lub w czasie wizyt naszych terapeutów w domach rodzinnych niewidomych dzieci.

Wszystkie dzieci uzyskują kompleksową pomoc, dzięki prowadzonym indywidualnym, bądź grupowym zajęciom. W czasie trwania turnusu przeprowadzana jest diagnoza funkcjonowania dziecka, analiza dokumentacji medycznej, wywiad z rodzicami, jak również obserwacja dziecka w czasie zajęć. Na tej podstawie opracowywany jest indywidualny program terapeutyczny oraz dla rodziców zalecenia do pracy z dzieckiem w domu, w tym wskazówki do nauki czynności samoobsługowych i ćwiczeń usprawniających.

II. Przedszkola: w Laskach, Gdańsku Sobieszewie, Rabce Zdroju

Praca w przedszkolu w Laskach w I półroczu roku 2016 odbywała się w trzech grupach i obejmowała 14 dzieci. W II półroczu roku 2016 w dwóch grupach, obejmowała 10 dzieci. Codziennie do przedszkola dojeżdżało 8 dzieci, dwoje korzystało z przedszkolnego internatu. Do Przedszkola w Gdańsku Sobieszewie uczęszczało 9 dzieci, wszystkie te dzieci codziennie dojeżdżały na zajęcia przedszkolne z domów rodzinnych. Przedszkole w Rabce zaczęło funkcjonować od 1 września 2016 roku i uczęszczało do niego 2 dzieci, również dojeżdżających z domu.

III. Szkoły Podstawowe

W ramach Ośrodków funkcjonują 3 szkoły podstawowe: dwie w Laskach (jedna dla dzieci niewidomych i słabowidzących w normie intelektualnej, bądź z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i tutaj w grudniu 2016r. uczyło się 49 uczniów, druga szkoła dla dzieci niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, gdzie w grudniu 2016 r. uczyło się 22 uczniów) i 17 osobowa szkoła podstawowa dla dzieci niewidomych i słabowidzących z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w Rabce Zdroju.

W roku 2016 w szkole podstawowej dla dzieci niewidomych i słabowidzących w normie intelektualnej, bądź z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w Laskach znacząco wzrosła liczba uczniów słabo widzących, posługujących się drukiem powiększonym, stanowili oni około 30% wszystkich. Zaobserwowano także częstsze przypadki przenoszenia uczniów ze szkół ogólnodostępnych (edukacja włączająca bądź

integracja) do szkoły specjalistycznej, czyli naszej. Wiązało się to z koniecznością objęcia tych dzieci zajęciami wyrównawczymi, nauką techniki pracy (brajl lub technika komputerowa). W szkole uczy się także dużo dzieci z dodatkową niepełnosprawnością, co wymaga od kadry pedagogicznej ciągłego dokształcania się i szkolenia, szukania wsparcia w innych stowarzyszeniach czy fundacjach (Pępek, Synapsis). **Praca dydaktyczno - wychowawcza** w specjalnych szkołach podstawowych w Laskach i Rabce Zdroju przebiegała harmonijnie z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych i rewalidacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością sprzężoną w korelacji z Programem Edukacyjno - Terapeutycznym dostosowanym do indywidualnych możliwości każdego wychowanka. Podejmowano działania umożliwiające wszechstronny rozwój zainteresowań i zdolności uczniów oraz przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w życiu na miarę indywidualnych możliwości każdego wychowanka. W szkołach stosowano różnorodne formy i metody pracy by osiągnąć jak najlepsze wyniki dydaktyczne.

IV. Gimnazja

W ramach Ośrodka funkcjonują 3 szkoły gimnazjalne: w tym dwie specjalne (w Rabce w liczbie 10 uczniów i w Laskach o liczbie 14 uczniów) oraz gimnazjum dla dzieci niewidomych i słabowidzących w normie intelektualnej, bądź z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w Laskach, w którym stan liczbowy na 31 grudnia 2016 r. wynosił 29 uczniów.

V. Szkoły Ponadgimnazjalne:

W ramach szkół ponadgimnazjalnych mamy 5 szkół dla młodzieży w normie intelektualnej w Laskach, 2 szkoły ponadgimnazjalne specjalne w Laskach i jedną szkołę specjalną w Rabce Zdroju. I tak, szkoły w Laskach to:

1. Liceum Ogólnokształcące – 23 uczniów
2. Technikum Masażu – kierunek kształcenia: Technik Masażysta - 7
3. Technikum dla Niewidomych – kierunek kształcenia: Technik Informatyk – 4
4. Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Niewidomych – kierunki kształcenia: Ślusarz, Rękodzielnik wyrobów włókienniczych, Koszykarz-plecionkarz – 9
5. Szkoła Policealna – kierunki kształcenia: Technik Tyfloinformayk, Technik Administracji, Technik Masażysta – razem 11 słuchaczy.

Do matury w roku 2016 przystąpiło 11 uczniów (8 liceum, 3 technikum), 7 z nich zdało egzamin dojrzałości. Studia wyższe z tej siódemki podjęły 3 osoby: 1 studiuje anglistykę na KUL-u, 1 fizjoterapię na UMCS-e, 1 absolwentka studiuje w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie. Pozostali absolwenci kontynuują naukę w szkołach

policealnych (3 – tyfloinformatykę w Laskach, 3 – administrację w Laskach, 1 – masaż we Wrocławiu, 1 – policealną w Warszawie).

Zasadniczą Szkołę Zawodową ukończyło 5 uczniów; 2 z nich zdało pomyślnie egzaminy zawodowe (ślusarz). Troje kontynuuje naukę w naszym Liceum.

Szkołę Policealną ukończyło 12 uczniów: egzaminy zawodowe zdało: 4 masażystów i 4 tyfloinformatyków. Wszyscy masażyści pracują i studiują zaocznie.

W kształceniu licealnym kładziemy szczególny nacisk na rozwijanie umiejętności językowych. Stąd, obok rozszerzeń językowych wynikających z programu nauczania, powiększamy liczbę godzin, np. języka angielskiego już w I klasie. Rozwijamy też umiejętności posługiwania się narzędziami IT.

W kształceniu zawodowym dążymy, by wszyscy zdobywali kwalifikacje w zawodzie i docelowo uzyskiwali pełne wykształcenie zawodowe. Wyniki egzaminów zawodowych w technikach (100%) czy w szkole policealnej (67%) są dość zadawalające. Szkoda, że nie udaje się to w takim stopniu w ZSZ (40%), szczególnie, że nie wszyscy uczniowie przystępują do tych egzaminów. W dużej mierze problemy te są konsekwencją niewystarczających sprawności intelektualnych czy manualnych.

Stosujemy daleko idącą indywidualizację metod pracy szkolnej, Wspieramy dodatkowymi zajęciami, ale i otwieramy się na zdolności, choć obserwujemy coraz głębsze problemy w pracy uczniów, wynikające z trudności intelektualnych lub niewystarczających umiejętności szkolnych.

W szkołach ponadgimnazjalnych 26 uczniów pracuje techniką dotykowa (48,2%).

Specjalna Szkoła Przesposabiająca do Pracy w Laskach uczy się 4 uczniów z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu i w Rabce 7 uczniów.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Laskach

W Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej w czterech zespołach klasowych uczy się trzynaścioro uczniów.

VI. Szkoła Muzyczna i Muzyczne Zajęcia Rewalidacyjne

Do Szkoły Muzycznej w I półroczu 2016 uczęszczało 14 uczniów. Trzech nich ukończyło szkołę grając egzaminy końcowe. Dyplomanci uzyskali oceny bardzo dobre.

W II półroczu roku 2016 do Szkoły Muzycznej uczęszczało 10 uczniów, którzy rozwijali swoje umiejętności w następujących specjalnościach:

- **fortepian – 8 uczniów**
- **flet – 1 uczeń**
- **akordeon – 1 uczeń**

W szkole odbywają się zajęcia teoretyczne: rytmika, kształcenie słuchu, audycje muzyczne. Działa też chór „Leśne Ptaki”, w skład którego wchodzi zarówno uczniowie Szkoły Muzycznej, jak również dzieci uczęszczające na Muzyczne Zajęcia Rewalidacyjne.

Na Muzyczne Zajęcia Rewalidacyjne w roku 2016 uczęszczało 90 dzieci. Biorąc udział oni w lekcjach: fortepianu, fletu, trąbki, akordeonu, gitary klasycznej i gitary basowej, perkusji, organów, emisji głosu, chóru, muzykoterapii, a także grając w zespołach.

Od lat nasza Szkoła Muzyczna ściśle współpracuje ze Studium muzyki kościelnej w Warszawie, gdzie nasi uczniowie mogą uzyskać dyplom III stopnia uprawniający ich do wykonywania zawodu organisty w kościele katolickim. W roku 2016 wspomniane studium ukończyło dwoje z naszych uczniów.

VII. W naszych Ośrodkach funkcjonuje **5 Internatów**. Jeden w Rabce Zdroju i w roku 2016 mieszkało tam 29 wychowanków z niepełnosprawnością sprzężoną: z dysfunkcją wzroku i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rehabilitacyjnymi. W Laskach cztery internaty: dla dziewcząt, dla chłopców, dla chłopców szkół specjalnych i internat dla osób z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu. W internatach w Laskach w roku 2016 mieszkało 154 wychowanków.

Praca wychowawcza i opiekuńcza internatów oparta jest o Plan Pracy Wychowawczo-Dydaktycznej na bieżący rok, zatwierdzony na Radzie Internatu.

W pracy wychowawczej staramy się stworzyć takie warunki i sytuacje w grupach, aby wpływały one na utrzymanie pozytywnych relacji między wychowankami, by budowali prawidłowe relacje i więzi, wspólnie podejmowali różnorodne role, współpracowali ze sobą, ustalali wartości i normy. W naszej codzienności relacje wychowawca-wychowanek oparte są na życzliwości, budowaniu zaufania, przestrzeganiu obowiązującego regulaminu i ustalonych reguł postępowania. Pomagamy naszym wychowankom dorastać do podejmowania decyzji i ponoszenia odpowiedzialności za życie swoje i innych. Towarzyszymy im na drodze poszukiwań sensu życia, wyboru życia wartościami i wytyczaniu właściwych kierunków dalszego rozwoju.

W określaniu celów i zadań w naszej pracy uwzględniamy indywidualne potrzeby wychowanków ich sytuacje zdrowotne i rodzinne. Zapewniamy każdemu z nich maksymalny rozwój zgodny z indywidualnymi możliwościami i zainteresowaniami. Otwieramy przed wychowankami nowe perspektywy, uczymy jak sprostać nowym wyzwaniom, jak nie ulegać trudnościom i negatywnym wpływom, jak urzeczywistniać małe i duże cele. Dużo czasu poświęcamy na rozmowy indywidualne i grupowe, poprzez które nawiązujemy z nimi

kontakt, starając się spojrzeć na nich życzliwie, ukazywać dobro, które jest w każdym człowieku. W naszych działaniach wychodzimy młodzieży naprzeciw zauważając ich potrzeby, trudności oraz doceniając ich wysiłki i wzmacniając, to co dobre, cenne i pozytywne.

Podejmujemy wszelkie starania, by nawiązywać dobrą współpracę z rodzicami czy opiekunami prawnymi naszych wychowanków. Dostrzegamy konieczność współdziałania z rodzicami w celu ujednoczenia sposobów oddziaływań. W naszej codzienności ważną rolę odgrywa w życiu dzieci i młodzieży czas wolny od zajęć szkolnych i dodatkowych. Staramy się rozbudzać w wychowankach chęć i potrzebę aktywnego spędzania tego czasu, rozwijając talenty i zainteresowania. Dokładamy wszelkich starań, aby przygotować ich do samodzielności w życiu dorosłym.

Z niecierpliwością czekamy na budowę Internatu chłopców, sali gimnastycznej i miejsca, w którym nasi wychowankowie bez przeszkód będą mogli jeździć na rolkach.

VIII. Dom Dziecka Niewidomego w Warszawie

Obecnie w naszym domu mieszka siedmioro niewidomych dzieci, z czego sześćoro z niepełnosprawnością sprzężoną. Ich rodziny biologiczne (poza jednym przypadkiem) nie kontaktują się z nimi. Wszystkie dzieci mają unormowaną sytuację prawną. Do Domu przy ul. Obrońców 24 przybyły w wieku 2,3 lat. W roku 2016 najmłodsze dziecko miało lat 9, a najstarsze 18.

Wszystkie uczęszczają do szkół w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach, w tym:

- czworo dzieci do Szkoły Podstawowej Specjalnej dla Niewidomych;
- jeden chłopiec do Gimnazjum Specjalnego dla Niewidomych;
- jedna dziewczynka do Szkoły Zawodowej Specjalnej dla Niewidomych;
- jeden chłopiec do Liceum Ogólnokształcącego dla Niewidomych.

Troje najstarszych w ciągu tygodnia przebywa w internacie w Laskach. W piątek po zajęciach lekcyjnych wyjeżdżają na weekend do Domu przy ul. Obrońców 24.

W domu panuje dobra, rodzinna atmosfera. Starsze dzieci w stosunku do młodszych są opiekuńcze i troskliwe. Wszystkie dzieci chętnie pomagają w drobnych pracach domowych. Bardzo lubią zajęcia kulinarne, na których gotują dla wszystkich domowników. Mając co miesięczne kieszonkowe uczą się gospodarowania pieniędzmi. Drobnymi kroczkami uczą się aktywnie odpoczywać również podczas ferii, wakacji. W roku 2016 dzieci wypoczywały na Mazurach, i nad polskim morzem.

Pracownicy dbają o to, by dzieciństwo i młodość wychowanków było radosne i aktywne, by

dzieci czuły się bezpieczne, kochane i rozwijały się na miarę swoich możliwości.

Pragnę podkreślić, że obecny Dom funkcjonuje 32 lata, zawsze był dla swoich podopiecznych jedynym miejscem dającym poczucie bezpieczeństwa, kojarzącym się ze spokojem i rodzinną atmosferą.

VIII. Biblioteki Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach

BIBLIOTEKA CZARNODRUKOWA

W roku 2016 naszą bibliotekę odwiedziło 1811 czytelników, którzy wypożyczyli 1826 woluminów. Średnia wypożyczeń dziennie - 9 woluminów.

W 2016 r. w bibliotece odbyły się:

- dwa spotkania autorskie:

14 stycznia z panem Grzegorzem Kasdepke – autorem książek dla dzieci, 14 kwietnia z panem Stefanem Czernieckim – autorem książek i podróżnikiem;

- jeden konkurs literacki dla dzieci (konkurs na rymowanke)

- jedna lekcja biblioteczna dla uczniów kl. 3B Szkoły Podstawowej;

BIBLIOTEKA BRAJLOWSKA

W roku sprawozdawczym z biblioteki brajlowskiej korzystało 67 uczniów i 12 osób dorosłych. Zarejestrowano 471 odwiedzin.

Wypożyczono 401 tytułów, co daje w brajlu 586 tomów.

Przeprowadzono dwie lekcje biblioteczne. W okresie od czerwca 2016 do grudnia 2016 zostało przeprowadzone skontrum zbiorów Biblioteki Brajlowskiej. Księgozbiór liczy 18 087 woluminów tj. 5 837 tytułów.

BIBLIOTEKA KASETOWA I PODRĘCZNIKÓW BRAJLOWSKICH

Biblioteka Kasetowa posiada w swoim zbiorze książki nagrane na kasetach magnetofonowych, audiobooki, płyty muzyczne, reportaże oraz filmy DVD.

W Bibliotece zapisanych jest 28 czytelników.

DZIAŁ WYDAWNICZY

W okresie sprawozdawczym w Dziale Wydawniczym przepisanych zostało 21 tytułów, w liczbie 49 tomów.

Introligatornia wykonała:

- oprawy brajlowskie nowe - 49

- remonty brajlowskie - 27

- remonty książek czarnodrukowych - 3

IX. Dział Tyflogologii

W roku 2016 wzrosła wyraźnie liczba konsultacji. Dotyczą one zarówno magistrantów, jak również przedstawiciele instytucji pragnących wspierać w różnoraki sposób osoby niewidome.

Odnotowano również wzrost liczby grup przyjeżdżających do naszego Ośrodka. Są to grupy bardzo zróżnicowane pod względem celu, wieku, ilości osób. Od dzieci z przedszkola i pierwszych klas szkoły podstawowej, poprzez młodzież, po słuchaczy uniwersytetu III wieku. Liczba czytelników i wypożyczonych pozycji pozostała na zbliżonym poziomie w porównaniu z poprzednimi latami.

Ta krótka charakterystyka pracy poszczególnych placówek Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Laskach i Rabce, jak również w WWRDN i przedszkola w Gdańsku Sobieszewie nie oddaje w pełni całego wachlarza działań podejmowanych przez zespoły nauczycieli, wychowawców, pracowników. Uczniowie uczestniczyli w licznych uroczystościach państwowych, kościelnych i ośrodkowych, w obchodach świąt patronalnych swoich domów, wydarzeniach religijnych o zasięgu ogólnopolskim, międzynarodowym, wyjeżdżali do kina, teatru, filharmonii, muzeów, na rajdy rowerowe, na krajowe i zagraniczne imprezy sportowe. W roku sprawozdawczym szczególnie ważnym wydarzeniem były Światowe Dni Młodzieży w Krakowie, które szerokim kręgiem zataczały Rabkę.

W ramach przygotowań do Światowych Dni Młodzieży w Ośrodku w Rabce w kaplicy św. Franciszka odbywały się w każdy I piątek miesiąca Msze święte z udziałem wolontariuszy ŚDM, Adoracje Najświętszego Sakramentu z rozważaniami na temat poszczególnych Błogosławieństw, a także dwukrotnie gościliśmy w tej kaplicy symbole miniatur Światowych Dni Młodzieży: Krzyża i Ikony Matki Bożej w obecności, których naszą modlitwą ogarnialiśmy organizację ŚDM. W tym roku przygotowujemy się do pielgrzymki naszej młodzieży do Medjugorie.

Również ważnym wydarzeniem w roku 2016 w życiu Ośrodka w Laskach była wizyta pani Agaty Dudy-Kornhauser, wszyscy pamiętamy emocje jakie towarzyszyły dzieciom i nam podczas wizyty. 13 czerwca 2016 roku przyjechał do Lasek znakomity aktor, znany też z udziału w wielu akcjach charytatywnych, pan Marcin Dorociński. To wydarzenie było też świetną akcją promocyjną Ośrodka. Pan Marcin wziął także udział we wspólnym czytaniu z uczniami klasy III Gimnazjum oraz zgodził się wystąpić w krótkim spocie zachęcającym do udziału w Memoriale im. Zofii Morawskiej.

Każda nasza placówka ma zaprzyjaźnione szkoły, organizacje lub osoby prywatne, z którymi utrzymuje kontakty. Służą one m.in. przygotowaniu naszych wychowanków do życia w

społeczeństwie, nawiązywaniu kontaktów społecznych. Zawsze podkreślana była dobra współpraca z lokalnymi władzami, zarówno Rabki, Sobieszewa, jak i Izabelina. Przedstawiciele tych władz często uczestniczyli w naszych uroczystościach, a nasi przedstawiciele również uczestniczyli w imprezach organizowanych przez władze lokalne.

Sprawozdania wykazują, że kadra pedagogiczna naszych Ośrodków stale podnosi swoje kwalifikacje, podejmując studia podyplomowe, uczestnicząc w kursach, szkoleniach i warsztatach. Sesje Pedagogiczne, które odbywają się w Laskach, Rabce i Sobieszewie również uzupełniają i poszerzają wiedzę nauczycieli i wychowawców, wychodząc swoją tematyką naprzeciw trudnościom, jakie napotykają w codziennej pracy.

Bardzo ważnymi w naszym codziennym życiu są wartości płynące z wiary katolickiej. Dlatego umacniamy naszego ducha poprzez uczestniczenie w spotkaniach formacyjnych, właściwą organizację i odpowiedni do wieku odbiorcy dobór tematyki rekolekcji, spotkań modlitewnych. W naszych kaplicach przeżywamy uroczystości Pierwszych Komunii Świętych naszych uczniów.

Szczegółowe relacje z tych i innych przedsięwzięć wszyscy zainteresowani znajdą w sprawozdaniach dyrektorów szkół, kierowników internatów, katechetów, koordynatorów zespołów przedmiotowych i koordynatorów zespołów poszczególnych rewalidacji. Wszystkie te sprawozdania są do wglądu w Biurze Szkolnym w Laskach.

Dział do Spraw Absolwentów

W roku sprawozdawczym naukę na różnych etapach edukacyjnych w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Laskach ukończyło 52 wychowanków, w tym 23 kontynuuje naukę w szkołach w Laskach. Pracownicy Działu monitorują ich losy, wiedzą, którzy z nich podjęli studia wyższe, znaleźli pracę lub przebywają w domach rodzinnych.

I. Przygotowanie wychowanków do opuszczenia Lasek.

Zorganizowana pomoc miała charakter grupowy i indywidualny:

- spotkania dotyczyły m.in. zadań służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych, poradnictwa zawodowego dla uczniów ostatnich klas wszystkich szkół, ich tematyka to: zdrowe żywienie dzieci i młodzieży; uprawnienia osób niepełnosprawnych; przyszłość szkolna i zawodowa niewidomego dziecka; umiejętne korzystanie z usług PCPR-u i pomocy społecznej; uczestnictwo w WTZ-ecie jako ważny element rehabilitacji społecznej i zawodowej; prezentacja urządzeń dostosowanych do potrzeb osób niewidomych; trud wychowania dziecka niewidomego.

- w marcu 2016 r. dla uczniów klas trzecich szkoły specjalnej zawodowej oraz przysposabiającej do pracy została zorganizowana wizyta na Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni „Nowa Praca Niewidomych” na ul. 29 listopada 10 w Warszawie. Celem wyjazdu było zachęcenie tej grupy uczniów do uczestnictwa w WTZ po opuszczeniu Lasek.

II. Pilotowanie absolwentów.

- Pracownicy Działu towarzyszą wychowankom rozpoczynającym naukę poza Laskami, pomagając w przygotowaniu i wysyłaniu dokumentów, również drogą elektroniczną; organizując zajęcia z orientacji przestrzennej w nowym miejscu pobytu itp.

- Troską Działu są również absolwenci z lat ubiegłych, wspierani są w szukaniu pracy i innych życiowych sprawach (m. in. załatwianie rent socjalnych, rent rodzinnych i zasiłków pielęgnacyjnych, alimentów itp.),

- W roku sprawozdawczym odbyło się tradycyjnie doroczne spotkanie wychowanków w drugą niedzielę października z okazji Dnia Absolwenta Lasek oraz dwa zjazdy absolwentów określonych roczników.

- Tradycyjnie wysyłane były absolwentom i beneficjentom życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia (2341 życzeń).

- Prowadzona jest baza absolwentów, starannie uzupełniana – (zawiera 2849 żyjących absolwentów).

III. Pomoc socjalna i społeczna

- z Funduszu usamodzielniania absolwentów im. Andrzeja Czartoryskiego była udzielana pomoc finansowa i socjalna. Przyznanych zostało 60 zapomóg, na łączną kwotę 9.000,0 zł i pożyczka dla jednej osoby na kwotę 300 zł.

- wysyłane były paczki (maszyna brajlowska, wydawnictwa w brajlu, odzież, żywność);

- odbyło się 11 delegacji do domów rodzinnych absolwentów, w celu pomocy w załatwianiu różnych spraw w ośrodkach pomocy społecznej, m.in. skierowania do Żułowa, renty rodzinne, odwiedziny w DPS-ach i itp.

- z udziałem Działu została przyznana pomoc finansowa/stypendialna na rok akademicki 2015/2016 dla absolwentów uczących się powyżej szkół średnich:

- z Funduszu Wieczystego Millenium im. płk Bolesława Orlińskiego otrzymało 5 osób,

- z Funduszu Hanny i Zdzisława Broncel otrzymało 39 osób.

Odbyło się 7 spotkań Komisji Stypendialnej, głównie w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Funduszu Stypendialnego im. Zdzisława i Hanny Broncel. Zapisy ostatecznie zostały przyjęte przez Zarząd TOnO w lipcu 2016 roku.

IV. Rehabilitacja podstawowa, społeczna i zawodowa osób dorosłych i nowo ociemniałych.

W roku sprawozdawczym o pomoc zwracały się osoby dorosłe, nowo ociemniałe. Wszystkie otrzymały wsparcie dostosowane do ich potrzeb i możliwości (psychologiczne, informacyjno-prawne, naukę brajla, orientacji przestrzennej, naukę obsługi komputera, pomoc w załatwianiu orzeczeń itp.) 6 osób było na tygodniowych pobytach, a 10 osób nowo ociemniałych - w czasie jednodniowych pobytów. Niektóre były kilkakrotnie.

W roku sprawozdawczym działając jako **Instytucja Szkoleniowa** przeprowadzono:

- szkolenie zawodowe operatorów Wirtualnego Contact Center dla 4 osób,
- kursy obsługi komputera i urządzeń elektronicznych dla 11 osób,
- kursy obsługi urządzeń dostosowanych do potrzeb osób niewidomych dla 12 osób,
- kursy bezwzrokowych technik i metod pracy połączonych z nauką obsługi podstawowych urządzeń domowych dla 2 osób,
- kursy samodzielnego poruszania się wspomaganego nawigacją GPS.

Agencja zatrudnienia to kolejne zadanie Działu:

- w 2016 roku dzięki działalności Agencji Zatrudnienia pracę podjęło 13 osób z dysfunkcją wzroku: 5 osób jako masażyści, 1 jako przedstawiciel handlowy, 4 osoby jako pracownicy contact center, 2 osoby jako analitycy zasobów internetowych i 1 osoba jako menadżer;
- odbyło się 19 delegacji do potencjalnych pracodawców, na Targi Pracy oraz w celu prezentacji stanowiska pracy dla osób z dysfunkcją wzroku.

V. Pomoc tyfloinformatyczna:

- zapoznavanie uczniów, absolwentów, osób nowo ociemniałych i ich rodzin ze sprzętem elektronicznym i tyfloinformatycznym: mówiący ciśnieniomierz, odtwarzacze książek, mówiąca waga, sprzęt powiększający, urządzenia z ekranem dotykowym);
- pomoc w konfiguracji i w zakupie sprzętu, np. organizacja prezentacji różnych modeli komputerów w sklepie komputerowym, pomoc w wyborze i zakupie;
- organizowanie spotkań poświęconych szkoleniu osób niewidomych z terenu całego kraju na temat obsługi nawigacji GPS na urządzeniach z ekranem dotykowym

Od stycznia 2015 roku do końca marca 2017 roku Dział ds. Absolwentów prowadził projekt pn. „Praca w chmurach” w ramach Zadań zleconych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem projektu było wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy poprzez wykorzystanie metody zatrudnienia wspomaganego. Projekt skierowany został do 90 osób z dysfunkcją wzroku posiadających podstawowe umiejętności komputerowe w wieku aktywności zawodowej.

Rezultaty działań projektowych:

W wyniku 270 przeprowadzonych konsultacji indywidualnych stworzono dla 90 beneficjentów projektu Indywidualne Plany Działania. Z warsztatów włączających skorzystało 90 beneficjentów. Przeprowadzono 6 szkoleń operatora wirtualnego contact center dla 24 osób. Przy pomocy zatrudnienia wspomaganego pracę podjęło 14 beneficjentów na stanowiskach: Telemarketer – 4, Konsultant telefoniczny – 2, Analityk zasobów internetowych – 1, Przedstawiciel handlowy – 1, Menager – 1, Masażysta – 4, Wykonywanie rękodziela – 1.

Od 1 lipca 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku Dział ds. Absolwentów realizował projekt „Klub Seniora – Piękna Jesień” dzięki dofinansowaniu z Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Projekt skierowany był do osób z dysfunkcją wzroku z województwa mazowieckiego w wieku 60+ wraz z przewodnikami. Miejscem spotkań Klubu Seniora był Dom Przyjaciół Niewidomych w Laskach. Podczas spotkań seniorzy byli pod opieką animatorów i korzystali z zajęć: z instruktorami aktywności ruchowej (zajęcia na basenie rehabilitacyjnym, jazda na tandemach, nordic walking oraz spacerzy na wolnym powietrzu), aktywności zdrowotnej (dietetyk, lekarz), z gier dostosowanych do osób z dysfunkcją wzroku. Ponadto seniorzy brali udział w indywidualnym poradnictwie psychologicznym, spotkaniach z aktorami, poetami i znanymi postaciami z życia publicznego. Odbyło się spotkanie andrzejkowe oraz opłatkowe. Uczestniczyli też w jednodniowej wycieczce pn. „Mazowiecką Drogą św. Jakuba” wiodącą do Płocka przez Czerwińsk nad Wisłą.

Osoby chętne skorzystały z uczestnictwa w 30-godzinnych kursach:

- kurs obsługi komputera i urządzeń elektronicznych (8 osób),
- szkolenie z obsługi urządzeń dostosowanych do potrzeb osób niewidomych (12 osób).

W ramach projektu zakupiliśmy zestawy gier dla niewidomych oraz komplety do robótek ręcznych, by uatrakcyjnić spotkania.

Ostatecznie w projekcie Klub Seniora – Piękna Jesień wzięło udział 58 osób w wieku 60+. Odbyło się 18 spotkań klubowych - w sumie 324 godzin zajęć dydaktycznych.

W roku sprawozdawczym pracownicy Działu wzięli udział w różnych konferencjach, sympozjach, warsztatach i szkoleniach dotyczących działań związanych z rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych i różnych konkursów unijnych i grantów.

Dział Darów

W roku 2016 pozyskano dary o wartości **7.123.510,54 zł** z czego z tytułu **1 % podatku** otrzymaliśmy **kwotę 1.357.384,96 zł**.

Na remont Domu św. Stanisława zebrano w roku 2016 **1.525.746,72 zł**. Znaczną część tej kwoty wpłaciło Polskie Towarzystwa Reasekuracji, co pozwoliło na sfinansowanie projektu nowego budynku.

Środki otrzymane od **Funduszu Londyńskiego** umożliwiły w lutym 2016 roku sfinalizowanie zakupu nowego autokaru VDL Futura.

W październiku 2016 w hipermarkecie Auchan w Łomiankach przeprowadzona została zbiórka **artykułów spożywczych do kuchenek dydaktycznych**, podczas której zebrano żywność o łącznej wartości 8.019,55 zł. Dział Darów wziął udział w **kiermaszu bożonarodzeniowym** w Auchan, oferując wyroby ceramiczne i tkackie, płyty z kolędami i przede wszystkim kartki świąteczne, które wykonała młodzież z Internatu Chłopców i Dziewcząt wraz ze swoimi opiekunami.

Dzięki pozyskanym środkom od **firmy DOW** - dystrybutora tworzyw sztucznych i chemikaliów, doposażona została Szkoła Specjalna w stoliki i krzesła dla nowych uczniów, jak również zakupiono krzesło pionizujące i drobne artykuły dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Caritas Polska pomogła sfinansować zakup nart biegowych, strojów i niezbędnego sprzętu narciarskiego dla naszych sportowców.

Pozyskaliśmy nowy sprzęt AGD od firmy **BOSCH**, automatyczny odkurzacz i środki dezynfekujące do utrzymania czystości wody na basenie, wiele mebli biurowych między innymi od firmy **AVIVA i Frontex**, artykuły gospodarstwa domowego, kwiaty i krzewy, od firmy **ABBVIE** sprzęt medyczny dla Ambulatorium oraz profesjonalne torby pierwszej pomocy dla internatów, chemię gospodarczą, artykuły żywnościowe i wiele innych.

Największym przedsięwzięciem w całości zrealizowanym w ramach darowizny, dzięki wsparciu firmy **Strabag** i zaprzyjaźnionym firmom budowlanym, był **remont centralnej części parkingu**, którego wartość szacuje się na 980.000 zł.

W 2016 roku wsparło naszą działalność **21 grup wolontariuszy**. Pracownicy zaprzyjaźnionych firm porządkowali teren wokół Ośrodka, sadzili krzewy, uprzętałi teren i malowali krzyże na laskowskim cmentarzu, remontowali pomieszczenia hipoterapii i galerii w bramie, malowali basen oraz wykonali ogrodzenie przy Szkołach Ponadgimnazjalnych.

W roku 2016 kontynuowane były przez Dział Darów akcje fundraisingowe: mecenat, wesprzaj zajęcia dogoterapii, czas na dobrą orientację, zakup gier edukacyjnych. Dodatkowo przeprowadzono nowe, takie jak: komputer na Dzień Dziecka, wakacyjne remonty

internatów, został pomocnikiem św. Mikołaja. Ponadto pozyskano środki ze zbiorów i sprzedaży używanego sprzętu elektronicznego i telefonów komórkowych.

Dział Darów w roku 2016 wysłał 11,5 tys. podziękowań do polskich i zagranicznych darczyńców i 24 tys. życzeń świątecznych. Udało się pozyskać nowe adresy e-mailowe i dzięki korzystaniu z poczty elektronicznej obniżają się koszty obsługi ofiarodawców. Dary finansowe w roku ubiegłym przekazało 5.746 osób, a 1 % otrzymaliśmy od ponad 13 tys. podatników. Wysłanych zostało blisko 4 tys. próśb o wsparcie naszej działalności. Wszystkich operacji, wymagających wpisu w systemie komputerowym Działu Darów było ponad 28 tys., co wymaga bardzo dużo czasu i pracy.

Ponadto w Dziale w 2016 roku nastąpiły zmiany organizacyjne - w miejsce zastępcy kierownika s. Leony Czech powołano koordynatora Działu Darów, p. Annę Płóciennik.

Pragniemy wszystkim bardzo serdecznie podziękować za ofiarność i pomoc w pozyskiwaniu funduszy na działalność Towarzystwa. Dzięki szerokiej współpracy i wsparciu ludzi wielkiego serca, także tych anonimowych mogliśmy tak dużo osiągnąć.

Dział Promocji

- Prowadzenie strony internetowej: wprowadzanie zmian, aktualizacji, tworzenie aktualności i kalendarium, prowadzenie profilu Towarzystwa na Facebooku;
- Dokumentowanie ponad 40 bieżących wydarzeń związanych z Towarzystwem i Ośrodkiem w Laskach – zdjęcia i opisy;
- Tworzenie aktualnej bazy zdjęć poszczególnych działów i placówek;
- Prace graficzne – tworzenie ulotek, plakatów, folderów – ok. 10 projektów – m.in.: hala sportowa, dział transportu, oferta edukacyjna Ośrodka, 1%, warsztaty „Widzieć inaczej”, kalendarzyki na 2017 rok
- Reprezentowanie Towarzystwa na wydarzeniach zewnętrznych, np. konferencje na APS-ie, Reha For The Blind 2016, Art Fresh Festival;
- Przyjmowanie w Laskach dziennikarzy, ekip filmowych, reporterów (ok. 10 ekip w 2016 roku), m.in. Polskie Radio – Trójka, Czwórka, TVP Historia, TVP Info, Pytanie na Śniadanie, TV Republika, TVN 24 i Polsat News); organizacja wywiadów, kontakty z mediami – przekazywanie materiałów z bieżących wydarzeń;
- Monitorowanie opinii i informacji o Towarzystwie i Dziele w mediach;
- Udział w organizacji biegu charytatywnego – Memoriał Zofii Morawskiej 2016 –promocja, kontakt z podwykonawcami, wolontariuszami i uczestnikami, koordynacja i

odpowiedzialność za całość wydarzenia;
- Przygotowanie kampanii 1% na rok 2017.

Archiwum Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi

Archiwum zgodnie ze swoją statutową działalnością, kontynuuje **gromadzenie i pozyskiwanie dokumentów** z różnych placówek i działów TOnO.

Porządkowanie zasobu koncentruje się głównie nad uporządkowaniem dokumentacji OSW od początku istnienia placówek szkolnych. W roku 2016 zostały wydzielone poszczególne okresy działalności Ośrodka. Na bieżąco porządkowane są Teczki Absolwentów – do 2011, wraz z ich napływem do Archiwum. W ten sposób porządkowane są również dopływy dokumentów Administracyjnych, Działu Lekarskiego i dokumentów Zarządu.

Podobnie jak w latach poprzednich w Archiwum TOnO prowadzono **kwerendy**. W tym roku osoby poszukujące dokumentów składały się głównie z pracowników TOnO i OSW oraz z Absolwentów. Pewna ilość kwerend dotyczyła spraw i osób związanych z TOnO i Ośrodkiem, a interesowały się nimi osoby spoza naszego środowiska. Wszystkich odnotowanych kwerend było 29. Ponadto realizowano bieżące zlecenia na poszukiwania dokumentów dla Prezesa, Dyrektora Administracyjnego, Działu Remontowo-Budowlanego.

W ramach **działalności edukacyjno-poznawczej** przeprowadzono 4 spotkania, w których wzięło udział 15 osób. W 2016 roku odbyły się również dwa spotkania ze słuchaczami policealnego studium archiwistyki, ze szkoły Progres, w sumie 25 osób.

W archiwum **zabezpieczanie zbiorów** polegało na regularnym przeprowadzaniu kontroli systemów bezpieczeństwa (przeciwpożarowego i antywłamaniowego). Na bieżąco monitorowano parametry klimatyczne (temperatura i wilgotność) panujące w magazynach archiwalnych. Zgodnie z zasadami zostały wymienione filtry w wentylacji, a pracownia archiwistów zgodnie z zaleceniem wyposażona została w urządzenie oczyszczające powietrze z pyłów i grzybów.

Przeprowadzany był regularnie **nadzór nad składnicami akt** znajdujących się w placówkach TOnO. Odbyły się regularne wizyty poza Laskami – w Rabce i Sobieszewie. W Laskach w miarę potrzeb udzielaliśmy konsultacji i pomocy w poszczególnych placówkach.

Dokończono **remontu** dachu i usunięto drzewo, które bezpośrednio zagrażało budynkowi Archiwum i niekorzystnie wpływało na stan pokrycia dachu.

Pan Tomasz Paszkowski wziął udział w **szkoleniach** w Narodowym Archiwum Cyfrowym dotyczącym problemów digitalizacji i skanowania dokumentacji i fotografii oraz przeprowadzania projektów finansowanych ze środków publicznych w archiwach.

Nawiązano **współpracę** z Muzeum Zamojskich w Kozłówce, które korzystało z zasobu Archiwum przy organizowaniu wystawy. Podjęto współpracę z Centrum Myśli Jana Pawła II i Domem Spotkań z Historią przy organizacji wystawy o ks. Janie Zieji. Z materiałów zgromadzonych w Archiwum korzystały również wydawnictwa Znak i LTW oraz reżyser Tomasz Świątkowski do filmu – „Młyn nad Bzurą”.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy w Sobieszewie

Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy w Gdańsku – Sobieszewie istnieje od 1947r. Wizją, która nadaje kierunek naszym działaniom są założenia Matki Czackiej: w wymiarze społecznym umożliwienie osobom niewidomym osiągnięcie wyższego stopnia samodzielności oraz akceptacji swojej niepełnosprawności, poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i różnych formach rehabilitacji, natomiast w wymiarze duchowym dążenie do pogłębienia wiary i umocnienia więzi z Bogiem poprzez uczestnictwo w rekolekcjach. Ośrodek jest samodzielną placówką TOnO. Za realizację tych zadań odpowiada zespół pracowników i siostr.

Zatrudnienie:

Osoby pracujące w Sobieszewie są zatrudniane przez Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach. Wynagrodzenia dla pracowników Ośrodka przekazywane są z księgowości w Laskach. Ośrodek nie prowadzi dokumentacji kadrowej i płacowej, ani nie rozlicza się samodzielnie z ZUS. W 2016 roku w Ośrodku było zatrudnionych 13 osób na pełny etat. Dodatkowo w okresie od czerwca do września na „umowę zlecenie” zatrudnione były 3 osoby do pracy w kuchni i 1 osoba w kawiarence.

Baza noclegowa Ośrodka;

Ośrodek jest przystosowany do funkcjonowania przez cały rok. W roku sprawozdawczym dysponował 95 miejscami noclegowymi. Posiada własną kuchnię i jadalnię przystosowaną jednorazowo dla 100 osób. Oferowane jest tam całodzienne wyżywienie dla osób korzystających z noclegów, jak również tutejsza kuchnia obsługuje imprezy okolicznościowe: chrzciny, komunie święte, wesela bezalkoholowe, stypy. Oferuje również catering dla uczestników szkoleń i konferencji.

Ośrodek posiada również bazę rehabilitacyjną, są to m.in. sale konferencyjne, sala rehabilitacyjna, kawiarenka, pokój zabiegowy, ścieżkę spacerową i plac zabaw.

Do wyjątkowych wydarzeń w minionym 2016r. możemy zaliczyć:

- Przyznanie dla Ośrodka Rehabilitacyjno- Wypoczynkowego w Sobieszewie Nagrody im. Lecha Bądkowskiego w kategorii Organizacja Pozarządowa w roku 2015 za działalność na potrzeby mieszkańców Miasta Gdańska,
- Spotkanie jubileuszowe z okazji 10-lecia organizowania turnusów szkoleniowych " Naprawdę Można",
- Przyjęcie grup młodzieży ze Szwajcarii i Hong-Kongu z okazji Światowych Dni Młodzieży
- Udział w spotkaniu z Ojcem Św. Franciszkiem w Łagiewnikach,
- Wyjazd formacyjno – integracyjny pracowników Ośrodka do Lasek i Warszawy.

Działalność statutowa

W roku 2016 zostało zrealizowanych 8 turnusów szkoleniowych „Naprawdę Można” dla osób niewidomych z opiekunami w 8-dniowych cyklach.

Od września 2016r. rozpoczęliśmy realizację zadania dot. reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin uczestniczących w projekcie "Indywidualne ścieżki do sukcesu" w ramach RPO Województwa Pomorskiego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu w Ośrodku odbywały się warsztaty psychologiczne oraz szkolenia w zakresie: pomoc kuchenna i sprzątająca. Realizacja projektu była jednocześnie okazją przygotowania planu rozwoju naszego Ośrodka w kierunku gastronomii i rehabilitacji.

W czasie wakacji zostały zorganizowane w dwóch cyklach warsztaty dla ojców pt. "Fundamenty udanego ojcostwa", które prowadził p. Grzegorz Rzesutek. Warsztaty były jego autorskim projektem.

W okresie wiosennym na kilkudniowe pobyty w ramach zielonych lekcji przyjeżdżały dzieci i młodzież z Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Laskach.

Na początku lipca na dwutygodniowym odpoczynku przebywała grupa dzieci z Rabki z rodzicami i wychowawcami.

Podczas wakacji gościliśmy osoby niewidome ze swoimi rodzinami z różnych stron Polski, którzy przyjeżdżają do naszego ośrodka od wielu lat.

W październiku po raz kolejny odbywały się w naszym Ośrodku zawody warszabowe dla osób niewidomych i słabowidzących z całej Polski.

Przez cały rok dzieci oraz rodzice z Wczesnej Interwencji i Przedszkola korzystali z wyżywienia podczas pobytu na zajęciach rehabilitacyjnych.

Działalność gospodarcza

W ramach wycieczek szkolnych gościliśmy grupy dzieci i młodzieży z różnych stron Polski. Na kilkudniowe pobyty przyjmowaliśmy grupy seniorów i osoby niepełnosprawne, a także parafialne grupy pielgrzymkowe. Inne grupy, które korzystały z pobytu to:

- czerwiec 2016 - przez 10 dni w Ośrodku przebywała grupa młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego w Marcinkowicach o profilu Pożarnictwo i Ratownictwo,
- w czasie weekendów przyjęliśmy 26 grup terapeutycznych z Trójmiasta,
- rekolekcje i dni skupienia: grupa młodzieży z Fundacji Nowego Tysiąclecia, młodzież przygotowująca się do sakramentu bierzmowania, studenci, osoby konsekrowane, wspólnoty franciszkańskie, a także grupy z Neokatechumenatu, Odnowy w Duchu św., Domowego Kościoła i inne grupy modlitewne,
- Siostry Franciszki podczas swojego odpoczynku oraz rekolekcji 8-dniowych,
- maj: 4- krotnie organizowaliśmy przyjęcia dla gości z okazji I Komunii św.,
- w ostatnią sobotę maja - przyjęcie dla 80-osobowej grupy gości z okazji zawarcia związku małżeńskiego,
- z okazji spotkania opłatkowego pracowników Pałacu Młodzieży w Gdańsku zorganizowaliśmy przyjęcie cateringowe dla 60 osób.

W roku 2016 r. z pobytu w Ośrodku skorzystało łącznie ok 2800 osób. W związku z ustalonym przez Zarząd Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi systemem zniżek dla poszczególnych grup korzystających z pobytu i wyżywienia w Ośrodku (niewidomi, niedowidzący, przewodnicy, dzieci, pracownicy Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi) w 2015 roku udzielono łącznie rabatów w kwocie: 100.000,00 zł. (słownie sto tysięcy złotych).

W 2016 r. były podejmowane różne prace inwestycyjne:

- dzięki dofinansowaniu z PFRON-u przeprowadzono remont łazienek w domku kempingowym, a także remont gabinetów przeznaczonych na rehabilitację w Domu Św. Łucji,
- wykonano instalację do automatycznego zamykania i otwierania bramy wjazdowej,
- została ustawiona nowa tablica informacyjna przed wjazdem do Ośrodka,
- projekty poszerzające działalność gospodarczą i statutową Ośrodka.

Domu Pomocy Społecznej w Żuławie

Dom Pomocy Społecznej w Żuławie jest placówką pomocy społecznej o zasięgu ogólnopolskim, przeznaczoną dla 70 kobiet niepełnosprawnych fizycznie. Realizuje zadanie z zakresu pomocy społecznej (prowadzenie DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie) na zlecenie Powiatu Krasnostawskiego, na podstawie umowy zawartej w dniu 20 grudnia 2015 r. pomiędzy Powiatem Krasnostawskim, a Towarzystwem Opieki nad Ociemniałymi w Laskach, na okres od 1.01.2016 roku do 31.12.2020 roku. Na realizację wyżej wymienionego zadania Dom otrzymuje dotację celową, która w 2016 roku wyniosła **763.680 zł**. Natomiast dotacja Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi wyniosła **10.000 zł**.

W 2016 roku Dom Pomocy Społecznej w Żuławie zakupił środki inwestycyjne za sumę ponad **178.000 zł** (m.in. samochód 9-osobowy na który otrzymał dotację PFRON-u w wysokości 65.000,00 zł). Zostały także przeprowadzone niezbędne remonty i naprawy na sumę około **118.000 zł**.

W roku 2016 w Domu przebywało 69 pensjonariuszek. Średnia wieku wynosiła 63 lata. Rozpiętość wiekowa kształtowała się od 23 do 94 lat. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkanki Domu w Żuławie w 2016 roku wynosił **2.500 zł**.

W roku 2016 do DPS-u zostało przyjętych sześć nowych kobiet (w tym także dwie absolwentki szkoły w Laskach). Trzy mieszkanki zmarły, cztery opuściły placówkę (w tym dwie mieszkanki odeszły do domu rodzinnego, a dwie zostały przeniesione do innych Domów Pomocy Społecznej).

Dom w Żuławie zatrudniał 40 osób w ramach umowy o pracę i 1 osobę na umowę zlecenie. Ponadto 10 osób świadczyło pracę w ramach umów wolontariatu. Zapewnia mieszkankom całodobową opiekę oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych i religijnych.

Istotnym elementem działalności Domu Pomocy Społecznej jest praca socjalno-terapeutyczna ze szczególnym uwzględnieniem zajęć terapeutycznych. Forma i charakter tego rodzaju zajęć dostosowane są do potrzeb, możliwości i zainteresowań podopiecznych Domu. Udział w terapii umożliwia rozwój umiejętności, ich doskonalenie i nabywanie nowych, aktywizację, zdobywanie umiejętności życia codziennego i zaradności osobistej.

W roku sprawozdawczym w budynkach Soli Deo i Domu Nadziei, prowadzone były następujące zajęcia terapeutyczne:

1. rehabilitacja ruchowa - grupowa i indywidualna, procesem rehabilitacyjnym objęte były wszystkie mieszkanki,

2. terapia psychologiczna w grupie i indywidualna - grupowe zajęcia psychoedukacyjne, indywidualne wsparcie psychologiczne, poradnictwo i konsultacje psychologiczne udzielane opiekunkom i osobom pierwszego kontaktu,
3. terapia neuropsychologiczna z wykorzystaniem metody EEG - Biofeedback,
4. muzykoterapia - odbyło się 20 spotkań skierowanych do wszystkich mieszkank Domu,
5. zajęcia z chóru - przygotowywanie oprawy liturgicznej w czasie Mszy św. oraz innych nabożeństw odbywających się w kaplicy domowej oraz innych spotkań z odwiedzającymi Dom gośćmi. W chórze śpiewa 13 mieszkank. W 2016 roku chór „Słoneczny Krąg” odbył 70 prób, 11 koncertów w tym 7 wyjazdowych,
6. zajęcia kulinarne - brało w nich udział 24 mieszkank, które podzielone były na 4 grupy.
7. zajęcia komputerowe - w kursie obsługi komputera uczestniczyło 19 mieszkank. W ramach zajęć indywidualnych zrealizowano 107 lekcji w formie wykładów i ćwiczeń o następującej tematyce: budowa i zasada działania komputera, topografia klawiatury, skróty klawiszowe (włączanie/wyłączanie komputera oraz programów), pisanie dużych liter, polskich znaków, znaków interpunkcyjnych, edycja tekstu, korzystanie z poczty internetowej, serwisów i zasobów internetowych.
8. zajęcia w pracowni tyflogicznej - w ramach spotkań w pracowni tyflogicznej odbywały się następujące zajęcia: ćwiczenia z orientacji przestrzennej, nauka obsługi telefonu komórkowego, nauka pisania na maszynie brajlowskiej.
9. biblioterapia – z biblioteki i czytelnicy brajlowskiej skorzystało 25 mieszkank. Ogółem zostało wypożyczonych 56 książek w tym: w brajlu - 17, w czarnodruku - 29 i audio na płytach CD - 10. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania: wspólne słuchanie książek audio i cykl „dotknąć słowa” – podczas których omawiano przeczytane książki,
10. filmoterapia pn. „Przedpołudniowe spotkania filmowe” - mieszkanki Domu miały możliwość doboru tematyki filmów spośród fabularnych, popularnonaukowych i edukacyjnych. W 2016 roku odbyło się 20 spotkań, w których uczestniczyło 15 mieszkank,
11. teatroterapia - działalność amatorskiego teatru im. Karola Wojtyły, który tworzą mieszkanki Domu i uczestnicy zajęć w WTZ-ecie. Zostały przygotowane cztery spektakle: „Historia pewnego słonecznika”, „Najpiękniejsze serce”, „Kaktus” oraz montaż słowno-muzyczny „Bóg się rodzi w człowieku”. Zajęcia teatralne cieszą się

dużym powodzeniem, zainteresowaniem oraz wysoką frekwencją. W ramach spotkań teatralnych mieszkanki przygotowały również oprawę imprez okolicznościowych w DPS-ie oraz uczestniczyły w konkursach i przeglądach.

12. spotkania z Biblią - odbywały się raz w tygodniu, uczestniczyło w nich 29 mieszanek. W ramach zajęć mieszkanki uczyły się rozważać i prawidłowo odczytywać Słowo Boże Nowego i Starego Testamentu. Poprzez rozważanie Słowa Bożego pensjonariuszki zachęcane były do stawiania pytań i podejmowania dialogu, dzieliły się również spostrzeżeniami dotyczącymi rozważanej perykopy.

13. czasopismo „Głos Żułowa” - w 2016 roku został powołany zespół redakcyjny złożony z siedmiu mieszanek i opiekuna. Przygotowano wydanie pierwszego numeru żułowskiej gazetki, która została wydana w trzech wersjach: alfabetem Braille'a, czcionką powiększoną w formacie A4 dla osób słabowidzących, czarnodrukiem w formacie A5 dla pozostałych czytelników.

W 2016 roku 25 mieszanek Domu Pomocy Społecznej w Żuławie uczestniczyło w terapii organizowanej w ramach WTZ-u, który funkcjonuje na terenie Ośrodka. Na zajęcia dowożone były także osoby niepełnosprawne zamieszkałe w środowisku, na terenie powiatu krasnostawskiego. Najchętniej wybieraną przez pensjonariuszki terapią były zajęcia w pracowni robótek ręcznych.

Wszystkie mieszkanki uczestniczyły przynajmniej w jednej z wybranych form terapeutycznych i aktywizujących a ponad 65% mieszanek uczestniczyło w kilku zajęciach. Tak wysoka frekwencja i duże zainteresowanie terapią w DPS-ie są radością dla personelu i przynoszą pozytywne efekty w całościowym procesie terapeutycznym a szczególnie w kształtowaniu samooceny podopiecznych i właściwych relacji międzyludzkich.

Przygotowała: Beata Sawicka